بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުންގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2018/HC-A/301
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: މުޙައްމަދު ނަޢީމް / ހއ.ކަނޑުބުގެ
- އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކުށު އަމުރު

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ފަރީޝާ

ނިމުނު ތާރީޚް: 28 ޛުލްޤަޢިދާ 1442 / 08 ޖުލައި 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:	26 ޛުލްޙިއްޖާ 1439 06 ސެޕްޓެމްބަރު 2018

-

<u>އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:</u>

- **ނަންބަރު:** 145-H(259-2018)/171/2018/04
- **ނިންމި ތަން:** ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ކޯޓު އަމުރު
- **ހުށަހެޅުން ތާރީޚް:** 22 މާރިޗު 2018
- **ނިމުން ތާރީޚް:** 22 މާރިޗު 2018

ވަސީހާރު ހަސަން ޝަފީޤުގެ ރަޢުފު (މި ރަޢުފަށް ވަސީހާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް އާއި ވަސީހާރު ޝަހީމާ ވަންސާއި ޝާއިދާއެކުއެވެ.)

ތަޢާރަފު

1. މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-H(259-2018)/171/2018/04 ކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވައިވާ ގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތް ނޫން ކަމަށްބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި މއ.ކަނބޯގެ، މުޙައްމަދު ނަޒީރު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A044517) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުން ބަލާފައިވާ ދަޢުވާއެކެވެ. މި ދަޢުވާގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. ޖަރީމާގެ ޢަމަލެއްކުރިކަން އެނގުން ކަމުގެ ތުހުމަތު މުޙައްމަދު ނަޒީރުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނެވެ.

3. އެ މައްސަލާގައި ބަންދުކުރުމަށްކުރުވުނުދުވަހު ނުވަތަ ބަންދާއިރު އިތުރުމުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅުމުން މުޙައްމަދު ނަޒީރު މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ރިމާންޑު ޖަލެއްގައި ބަންދުކޮށްގެން އަންގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-H(259-2018)/171/2018/04 ކޯޓުއަމުރުން އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ބަންދުގެ މުއްދަތު ފެށޭ ތާރީޚަކީ ޑިސެމްބަރު 22 2018 ކަން އެނގެއެވެ. އަދި މުއްދަތު ފެށޭ ގަޑި އަކީ 1:05 އެވެ. ބަންދުގެ މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޚާއި ގަޑިއެއް އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައެއްނުވެއެވެ.

4. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައި މިވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ބަންދުގެ އަމުރެވެ.[1]

[1] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-H(259-2018)/171/2018/04 އަމުރު

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަމުރުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަން

5. މުޙައްމަދު ނަޢީމްގެ މައްޗަށް ނެރެފައިވާ އަމުރަކީ[2] އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލާގައި ބުރުހާނެއް ކުރެވެންދެން ނުވަތަ ބަންދުކުރުމުގެ އިތުރުމުއްދަތެއް ކަނޑައަޅަންދެން އޭނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަންގައި ނެރެފައިވާ އަމުރެކެވެ.

6. މިނިސްޓަރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ރިޔާސީ ޖާގައެއްގައި މުޙައްމަދު ނަޢީމް ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.

7. މުޙައްމަދު ނަޢީމް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރި ސަބަބަކީ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ބެލެވޭތީއާއި ހެއްކަށް ނުފޫޒެއް ފޯރުވާލެވިދާނެކަމަށް ބެލެވޭތީއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް

8. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު ބިނާކޮށްފައިވަނީ 12 (ބާރަ) ނުކުތާގެ މައްޗަށެވެ. އެއީ:

8.1 މުޙައްމަދު ނަޢީމް ހައްޔަރުކުރީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް ބަންދުކުރުމުން ގަޑިއަށް ނިސްބަތުން 24 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތަށް ހާޒިރުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

8.2 ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތުގެ ފަރާތަށް ގެނެސްދިން ފުރަތަމަ އިބްތިދާއީގެ ދަރަޖަ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބާރުލާފައިވާ ބަންދުކުރުމުން ނިމޭ 24 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ބަންދުކުރުމުން ގަޑިއަށް ނިސްބަތުން ހާޒިރުކޮށްފައިނުވާކަމަށް އޭނާ ބުނެފައިވާކަމަށް ކުރިމަތިވެފައިވާކަމަށް ނިސްބަތްވާފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މާލީ ކުށުގެ ހުކުމްތައް ބާރުއަޅާ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާއި (ށ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ އާއި؛

2 އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ މަސްދަރު

8.3 ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު ޤާނޫނީ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ސިފައިގެ ޤާނޫނީ ބާރުތައް ގުޅިފައިވާ ދުސްތޫރީ ޤަވާޢިދަށް
އެކަމަށް ރިޢާޔަތް ކުރުމެއް ނުވި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން
މުޖުތަމަޢު ނަޒާހާ ބަންދުކޮށްފައިވާ ފަރާތުގެ ހަމަޖެހުމުގެ ޙައްޤު ކަނޑައެޅިފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ
ނުކުތާއާއި؛

8.4 މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތް ހަމަޖެހުމުގެ ވަޒީފާ ބަންދާނުލުމާ ގުޅޭ ކަނޑައެޅުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި
ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންވަރަށް ކުޑަކޮށްލެވިދާނެ ޙައްޤެއް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާއާއި،
18 ވަނަ މާއްދާއާއި، 20 ވަނަ މާއްދާއާއި، 64 ވަނަ މާއްދާއާއި، 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-C/11 ގަޟިއްޔާ އާ ޚިލާފަށް ޕްރޮސީޖަރަލް ކަނޑައަޅާ
މަޖިލީހުގައި ބަންދާނުލުމަށް ވަގުތީ ނިންމުމަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ކުރިމަތިލުމެއް ކަމަށާއި މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތް
ބާޠިލުކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ އާއި؛

8.5 ކުރީގެ ޝަރީޢަތުގެ ބަޔާނާއި ޚިލާފަށް ދަޢުވާ ކޮށްފައިވާ ހިނގުމުގެ ފާރާތް ރިޔާސަތުގައިވާކަމަށް، އަދި ފާރާތަކަށް
އަމަލުކުރަން ޖެހުމުގެ އިޖްރާއާތު ފާރާތް ތަންފީޒުކުރާ ޚިޔާރުތަކަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142
ވަނަ މާއްދާއާއި، 258 ވަނަ މާއްދާއާއި ފާރާތް ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ފާރާތް)
ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކަނޑައެޅުމުގައި ކުރީގެ ޝަރީޢަތުގެ ބަޔާނު
އިޖުރާއާތުގައިވާ މުއްދަތުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ފާރާތަށް އަމަލުކުރަން ނިންމަވައި އަދި ފާރާތުގެ ދަޢުވާ
މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

8.6 ޤާނޫނުއަސާސީގެ 57 ވަނަ މާއްދާއާއި، 62 ވަނަ މާއްދާއާއި، 68 ވަނަ މާއްދާއާއި، 69 ވަނަ މާއްދާއާއި،
255 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ށ) އާ ޚިލާފަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ
145-H(259-2018)/171/2018/04 ނަންބަރު އަމުރުން މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން
ބަންދުކުރުން ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

8.7 މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލުއެޅިދާނެކަމަށް، އަދި މިނިވަން ކޮށްފިނަމަ ހެއްކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވާފާނެކަމަށް ބުނެ މުޙައްމަދު ނަޢީމް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާ ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

8.8 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި 22 މާރިޗު 2018 ގައި ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާ (ނ) އާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 68 ވަނަ މާއްދާއާއި 69 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއްކަމުގައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

8.9 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި 22 މާރިޗު 2018 ގައި ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީސް ކުރިއަށް ގެންދެވި ބާޠިލު އިޖުރާއަތުތަކުގެ މައްޗަށް ތަރުތީބުވެގެންވާކަމުން އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާ ޚިލާފުކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

8.10 ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 (ބ) އާ ޚިލާފަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/HC-A/203 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ މިގޮތަށް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމެއްނެތި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ 145-H(259-2018)/171/2018/04 ނަންބަރު އަމުރުން މުޙައްމަދު ނަޢީމް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

8.11 މުޙައްމަދު ނަޢީމް ހައްޤުގައި ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވަނީ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޖަލުގައި ނޫންކަމުގައިވުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/189 ޤަޟިއްޔާގައި ބާރުލާ އިޖުރާއަތުތަކުގެ މައްޗަށް ތަރުތީބުކޮށްފައިވާ ކަނޑައެޅޭ ބާރުލާ ކަންކަން ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނީ ހަމައާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ޚިލާފުވެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާ ޚިލާފަށް އަމުރުނެރުއްވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ އަދި

8.12 މުޙައްމަދު ނަޢީމް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ރިމާންޑް ޖަލުގައި ބަންދުކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ އަމުރު ބާޠިލުވާ ފަރާތުގެ ގޮތުގައި މަޖިލީހުގައި ވަކީލެއް ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާފައިވާ

ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލް ޤާނޫނު)ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) އާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބެލެ ހުކުމެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދޭގޮތް

9 އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދުނީ:

"9.1 މުޙައްމަދު ނަދީމް ހައްޔަރުކޮށް، 24 ގަޑިއިރުގެ މުއްދަތުގައި ބަންދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކޮށްފައިނުވާތީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށްކަން ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް.

9.2 ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތުގެ ތަޢާރަފް ގެނެވުނު ފުރަތަމަ އިސްލާޙުގެ ދަށުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ގުނުން މެދުކެނޑިފައިވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ނިންމުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (މާނަކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާއި (ނ) އާ ޚިލާފަށްކަން ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް.

9.3 ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު ފުޓޭޖުގައި ނުފެނުނަމަވެސް ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެމަތިން ބެލެވޭނެ ހާލަތެއް ގުޅުވާލެވިފައިނުވާތީ އެކަމަށް ރިޢާޔަތް ކުރުމެއް ނެތި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން މުޙައްމަދު ނަދީމް ބަންދުކުރެއްވުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްކަން ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް.

9.4 މުޙައްމަދު ނަދީމް ހައްޔަރުކުރުމަށްފަހު މުޙައްމަދު ނަދީމްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ގަޑިއިރުގައި ދެއްވުމަށްފަހު، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކަނޑައަޅާ ތަރުތީބެއްގައި ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް މުޙައްމަދު ނަދީމް ހާޒިރުކޮށްފައިނުވާތީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، 20 ވަނަ މާއްދާއާއި، 64 ވަނަ މާއްދާއާއި، 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2017/SC-C/11 އާ ޚިލާފަށްކަން ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް.

9.5 ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތުގެ ތަޢާރަފް ދަށުން ޤާނޫނުތަކުގެ ހިންގުން ހުއްޓާލެވިފައިވާކަމަށް، އެ ޤާނޫނުތަކަށް އަމަލުކުރަން ފެނުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާއާއި، 258 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 10 ވަނަ މާއްދާ (ސ) އާ ޚިލާފަށްކަން ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް.

9.6 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ 145-H(259-2018)/171/2018/04 ނަންބަރު އަމުރުން މުދައްޢާ ނަފީލާ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 57 ވަނަ މާއްދާއާއި، 62 ވަނަ މާއްދާއާއި، 68 ވަނަ މާއްދާއާއި 69 ވަނަ މާއްދާއާއި، 255 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) އަދި (ރ) އާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެ އަމުރު ބާޠިލުކޮށްދެއްވުމަށް.

9.7 މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލުވެރިކަމަށް، އަދި މިނިވަން ތަޙުޤީޤަކަށް ހުރަސް ނުފޫޒު ފޯރުވަފާނެކަމަށް ބުނެ މުދައްޢާ ނަފީލާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާއި ޤާނޫނުތަކާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުމާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް.

9.8 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި 22 މާރިޗު 2018 ގައި ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިހަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ (ސ) އާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 68 ވަނަ މާއްދާއާއި 69 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް.

9.9 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި 22 މާރިޗު 2018 ގައި ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ކުރިއަށް ގެންދެވީ ބާޠިލު އިޖުރާއަތުތަކުގެ މައްޗަށް ތަރުތީބުވެގެންކަމުން އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާ ޚިލާފަށް ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް.

9.10 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ 145-H(259-2018)/171/2018/04 ނަންބަރު އަމުރުން މުދައްޢާ ނަފީލާ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 (ރ) އާ ޚިލާފަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/HC-A/203 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ މިހެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމެއްނެތި ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް.

9.11 މުދައްޢާ ނަފީލާ ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާއިރު ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވާ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޖަލްސާގައި ހުންނަކަމުގައިވިޔަސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/189 ޤަޟިއްޔާގައި ބާޠިލު އިޖުރާއަތުގެ މައްޗަށް ތަރުތީބުވެގެންވާ ކަންކަމަކީވެސް ބާޠިލު ކަންކަން ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނީ ހަމައާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ޚިލާފުވެފައިން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާ ޚިލާފަށް އަމަލުކޮށްފައިވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުން.

9.12 މުޙައްމަދު ނަޢީމް ބަންދުކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2013/14 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޕްރޮސީޖަރު ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުން."[3]

މިފަދައިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް

10. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އެދުނީ:

"މަތީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން އެގޮތުގެމަތިން ހުރުމުން، ދައުލަތުން އެދުނީ، މުޙައްމަދު ނަޢީމްގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައިގައި ޙުކުމެއް ކުރެވުނުނަމަވެސް ނުވަތަ ޝަރީޢަތުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅަންދެން ރިމާންޑް ޖަވާބުގައި ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް 2018 މާރިޗު 22 ވަނަ ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ނަންބަރު: 145-H(259-2018)/171/2018/04 ކޯޓު އަމުރަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުމެވެ."[4]

މިފަދައިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފަށް ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

11. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ހައްޔަރުކުރެވުނު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ފަސޭހަކުރުމަށް ކުރިމަތިކޮށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވިއިރު، 05 ފެބްރުއަރީ 2018 ދުވަހު ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު އިޢުލާނުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނިންމަވައިވާ ނަންބަރު 2018/3 ފަރުމާނުގެ[5] ދަށުން ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު އިޢުލާނުކުރުމާ އެ ފަރުމާނުގެ ދަށުން ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގައި ކަނޑައެޅި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ

---

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކުރުން ހުށަހެޅި ފޯމުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރު

[4] އިސްތިއުނާފީ ދައުވާގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 5 ވަނަ ނަންބަރު

[5] ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު އިޢުލާނުކުރުމާ ގުޅޭ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފަރުމާނު

ތެރެއިން ބައެއް ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ހިފެހެއްޓުމުގައި ނުވަތަ ހަނިކުރުމުގައިވާކަމާއި، އެ ޙައްޤުތަކުގެ ތެރޭގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 45 ވަނަ މާއްދާއާއި 46 ވަނަ މާއްދާ ހިމެނިގެންވާކަން އެނގެން އޮތުމެވެ.

12. 06 ފެބްރުއަރީ 2018 ދުވަހު ގެ 11:00 ގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަންބަރު 2018/3 ފަރުމާނު އިޢުލާނުކޮށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަންބަރު 2018/4 ފަރުމާނު ނެރުނުއިރު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަންބަރު 2018/3 ފަރުމާނުގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓި ނުވަތަ ހަނިކުރެވޭ މާއްދާތަކުގެ ތެރެއަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އެ މާއްދާގެ (ށ) އާއި އެ މާއްދާގެ (ނ) ހިމެނިފައިވާކަން އެނގެން އޮތުމެވެ.

13. މުޙައްމަދު ނަޝީދު ހައްޔަރުކުރެއްވުމަށްފަހު، ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ގަޑީގެ ދަށުން ކަމަށްވާއިރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ހައްޔަރުކުރުމުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާއިން ކަނޑައެޅި ކޯޓަށްފައިވާ ބަޔާންވެފައި ހިފެހެއްޓުމުގައިވާކަމުގެ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ގަޑި އިޢުލާނުކުރުމުގެ ފަރުމާނު ގެނެވުނު ފުރަތަމަ އިޢުލާނުއާއިގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅައި ބޭނުންކުރުމާއި ބެހޭ ހިފެހެއްޓުމުގައި ނުވަތަ ހަނިކުރުމުގައިވާކަން އެނގެން އޮތުމުގައި އެ އިޢުލާނު ގެނެވުނުއިރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ހައްޔަރުކުރިތާ 24 ގަޑިއިރު ހަމަވެފައިނުވާކަން އެނގެން އޮތުމެވެ.

14. މުޙައްމަދު ނަޝީދު ހައްޔަރުކުރެވުނީ 06 ފެބްރުއަރީ 2018 ދުވަހުގެ 00:15 ގައިކަން އެނގެން އޮންނައިރު، ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ގަޑި ފެށެނީ 06 ފެބްރުއަރީ 2018 ދުވަހުގެ 11:30 ގައި އިޢުލާނު ގެނެވިފައިވާކަމާއި، ކުރީގެ ބަންދުކުރުމުގައިވާ މިހެން އެ މިހާރު ބަންދުކުރެވިފައިވާ ފަރާތް ހަމަޖެހޭގޮތުގެ މަތިންނާ ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، މި އަމުރު އަމަލުކުރި، އަދި އޭނާ ހައްޔަރުކުރުމުގެ ވަގުތުގެ 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، ދަނޑިވަޅުގެ ކުރިމަތިކުރަން ހާޒިރު ކުރަންޖެހޭކަން އެނގެން އޮތުމަށް، މުޙައްމަދު ނަޝީދު ބަންދުކުރިތާ 24 ގަޑިއިރު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ޢަމަލުކުރުން ހުއްޓުވާލެވިފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މުޙައްމަދު ނަޝީދު ހައްޔަރުކުރިތާ 24 ގަޑިއިރުތެރޭގައި ދަނޑިވަޅުގެ ކުރިމަތިކުރަން ޝަރުޢީ ކޯޓަކަށް ހާޒިރުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހުކުމް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އާ ޚިލާފު ހަދައިގެން ކަމުގެ ތަފާތުކުރަންނެތް ނިންމުމެވެ.

15. ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގެ ޤާނޫނީ ސިއްޙަތާގުޅޭ ސުވާލުއުފެދޭ ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެފައިވަނިކޮށް އެކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ބަންދުކޮށްފައިވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާއިރު، 20 ފެބްރުއަރީ 2018 ވަނަ ދުވަހުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2018 ވަނަ އަހަރު، ދެވަނަ ބައްދަލުވުމުގެ ދެވަނަ ޖަލްސާގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާންކޮށްފައިވާ ދުވަސް ފާސްކޮށް އެ ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް 30 (ތިރީސް) ދުވަސް އިތުރުކުރުމަށް ނިންމާފައިވެއެވެ. އަދި އެ ނިންމުމަކީ ދުސްތޫރީ ގޮތުން ސައްޙަ ނިންމުމެއްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 95 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ލަފާ" އިން 26 ފެބްރުއަރީ 2018 ވަނަ ދުވަހު ނިންމަވާފައިވާކަން އެނގެންއޮވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި ޤަރާރުގެ ސިއްޙަތާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަހުސް ކުރުމުގެ ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތެއް ދީގެންނުވާކަމަށް ދެކެމެވެ.[6]

16. ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގެ ޤަރާރުގެ ދަށުން ޤާނޫނު ހިންގުން ހިފަހައްޓާފައިވަނިކޮށް އެ ޤާނޫނަކަށް އަމަލުކުރަން ޖެހުމުގެ އިލްތިޒާމު ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންނުވާއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާއާއި 258 ވަނަ މާއްދާ އާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ[7] 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ނިންމައި އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާއަކީ ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-H(259-2018)/171/2018/04 ކޯޓުއަމުރަކީ މުއްދަތު ނަތީޖާގެ ވަގުތީ ކުރެވިފައިވާ ޖަރީމާގެ އަމަލެއް ކުރަން އުޅުމުގެ ކުށުގައި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާނެކަމަށް

6 މި ނުކުތާ މިފަދައިން ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/300 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ

7 ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010

ބެލެވޭތީއާއި ހުއްކަން ނުދޭށެއް ޤަވާޢިދުތަކުން ބެލެވޭތީ، ކުރެވުނުކަމަށް ބަލާނެގޮތުން ބެހެއްޓުމަކީ ކޮންމެވެސް ހަމަތަކެއްކަން އެ ހަމަތަކުން ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

17. ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާނުކުރުމުގެ ބާރު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 253 ވަނަ މާއްދާއިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަށް ދީފައިވާއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުން ދީފައިވާ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގައި ހިފެހެއްޓުން މިންވަރު ކަނޑައަޅާނީ ފަރާތަކީ ހަމައެކަނި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 255 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އެނގެން އޮވެއެވެ.

18. ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާނުކޮށް ނެރުއްވާފައިވާ ޤަރާރުގެ ދަށުން އަދާކުރުމުން ވަގުތީ ގޮތުން ހުއްޓުވައިފައިވާ ޤާނޫނަކީ ނުވަތަ އެ ޤަރާރުގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓިފައިވާ މާއްދާތަކެވެ، އެ ޤަރާރު ދުވިއްޖެނަމަ ދުވަހު ހިފެހެއްޓިފައިވާ ކަމެއް، އެ ގޮތަށް އެހެން މުއައްސަސާއަކުން ނުވަތަ ކޯޓަކުން އެގޮތަށް ޤާނޫނެއް ނުވަތަ އެގޮތަށް ބައްޓަން ނުވަތަ މިނިވަންކަމެއް ދިރުވުމަކީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޒިންމާއި އެހެން ފަރާތަކަށް ދީފައިވާ ބާރެއް ހުރުންކަމާއި، އެފަދައިން ފުރުސަތުދީފިނަމަ އެކަން ވެގެންދާނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ޑިކްޓޭޓަރަކަށް ބާރުގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް އެކަން ބަދަލު ވަނުމަށް ހުޅުވާލާ ދޮރެއްކަމުން ނުވަތަ ކަމަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހުއްދަނުކުރާނެ ކަމަށް ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/300 ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެންއޮވެއެވެ.[8]

19. ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާނުކޮށް ނެރުނު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޑިގްރީ ނަންބަރު 2018/3 އިން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގައި ހިމެނޭ މާއްދާތަކާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ހިފެހެއްޓިފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ. އަދި ޑިގްރީ ނަންބަރު 2018/3 އިސްލާޙުކޮށް ނެރުނު ޑިގްރީ ނަންބަރު 2018/4 އިން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ(ށ) އާއި އެ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ރ) އިތުރުކުރެވިފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއިރު، 20 ފެބްރުއަރީ 2018 ދުވަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާނުކުރުމުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނެރުއްވި ޑިގްރީ ފާސްކުރިއިރު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ

[8] ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ހުކުމުގެ ޞަފްޙާ ނަންބަރު 11-12

(ހ)، (ށ)، އަދި (ބ) އުނިކޮށްދެއްވާކަށް އެދިގެން އަމުދުން ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ބާރަލުމުދީފައިވާ އެ ބާރަލުމުގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓިފައިވާ ބަންދުކުރެވިފައި މިނިވަންކަން އަދި އެ ބާރަލުމުގެ ދަށުން އަމަލުކުރުމުން ވަގުތީ ގޮތުން ހުއްޓާލުމަށާއި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ބާރަލުމުގައި އަމަލު ކުރުމުން ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތްކަމަކަށް ނުފެނެއެވެ.

20. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މުޤައްރަރު ސަޢީދުގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށްޓަކައި ފަސިޔާރާއްގެ ކުރިމައްޗަކަށް 22 މާރިޗު 2018 ގައި އޮތް ބާސިރުކޮށްފައިވާ ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ބާރަލުމު ދެމިއޮތްކަމަށް ދެއްކުމުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން ދިފާޢުން ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ މުއްދަތުގެ ބަޔާންތަކާއި ކަމަށް ބުނެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މުޤައްރަރު ސަޢީދު ބާސިރުކޮށްފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށްގެން ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާ ބުނުމަކީ ޤާނޫނީ އަސާސެއް ހުރި ބުނުމެއް ނޫނެވެ. ނަމަވެސް، ޤާނޫނީ އަސާސެއް ބުނުމެއް އަމަލުކުރުމުގެ މަޤްޞަދަށް ހުރި ކަމަކަށް ނުފެނެއެވެ.

21. ޝަރީޢަތާއިގެ ތަރުތީބުން ބާރުން އެއްވެސް ކަމެއް ކުރުމުގެ ޝަރުޢީ އެއްވެސް ބާރެއް ފުރުޞަތެއް ދިނުމަށް ފަރާތްތަކަށް އަދާކުރަން ޖެހޭކަމާބެހޭ ކަން ނުފެނެއެވެ. އެގޮތުން އަދާކުރަނީ ޖަވާބުދާރީވާ ޝަރީޢަތާއި އެ ޝަރީޢަތުގެ 8 ވަނަ މާއްދާއެވެ. އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވަނީ ދިފާޢުގެ ހައްޤުތަކުގެ އެންމެހައި ބާރުތައް ހިންގާނީ ޝަރީޢަތާއިގައި ވާގޮތުގެ މަތިންނެވެ. އެކަންކުރުމުން، ވަކި ކަމެއް ކުރި ހާލަތެއްގައި ކަމަށް ބުނާއިރު، އެކަމެއް ކުރުމަށް އެ ފަރާތަކަށް ޝަރީޢަތް ގޮތުން ބާރު ލިބިދޭނެ ހަމައެއްކަމުގައި އަދާކުރަނީ ނުފެނެއެވެ.

22. ހުރި ހިސާބުން ނިމިގެ ވަކިން ހުރިހާ ފަރާތްތަކާމެދު ކަމެއް ކުރުމުގެ ޝަރީޢަތް ބާރު ޢަދާލަތު ޝަރީޢަތާއިގެ ތަރުތީބު ނުހިމެނެއެވެ. ޝަރީޢަތް އިސްލާ ބަހުން ކުރާ ހަމަ ކަންތައް ކަމަކީ އަދިވެސް ޝަރީޢަތް ކަމެކެވެ. އެއީ ކިޔަންތައް ބޭނު ހުރިހާ ކަމެއް ހުށަހެޅިފައިވާ މިނަމަވެސްފަދައެވެ.

23. އެހެންކަމުން، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު ދެމިއޮތުމާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ މާއްދާތަކަށް ބަލާލާތީ ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމަކަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރެފައިވާ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-H(259-2018)/171/2018/04 ކޯޓު އަމުރަކީ ޤާނޫނީ ހަމައަކާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއް ކަމުގައި ބެލެވެއެވެ. ވީމާއެކު، އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހެޅި އެހެން ނުކުތާތަކާމެދު ޝަރީޢަތުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަން ނުޖެހޭކަމަށް އަހަރެމެންނަށް ފެނެއެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-H(259-2018)/171/2018/04 ކޯޓު އަމުރަކީ ބާތިލު އަމުރެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ފާތިމަތު ފަރުޒީނާ